

พ.ร.ม. ๒๖๕

ศีลธรรม กับ หนังสือพิมพ์

และ

เขตต์บาปแดนบุญ

โดย

ศาสตราจารย์ ขุนประเสริฐศุภมาตรา

(จรรยา จันทรสมบูรณ์)

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม พระนคร

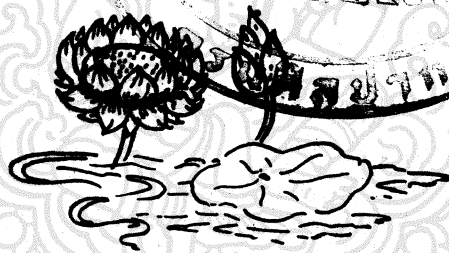
วันจันทร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๐๓

ศีลธรรม ^{สำหรับ} หนังสือพิมพ์

และ
เขตตำบลแคนบุญ

โดย
ศาสตราจารย์ ขุนประเสริฐศุภมาตรา

(เจริญ จันทรสุมบรณ์)
๑๑ เมษายน ๒๕๐๔

พิมพ์แจกในงานฌาปนกิจ

คุณยายเที่ยง พันธุ์ วิทยโณ

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม พระนคร

วันจันทร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๐๓

313

174.9697

2/423 ๗๗

NATIONAL LIBRARY OF THAILAND

31111004549844

คำนำ

ท่านอาจารย์ ขุนประเสริฐสุภมาตรา มีความประสงค์
จะพิมพ์หนังสือเป็นครั้งแรก เนื่องในงานฉาบฉวย
คุณยายเหียง พันธุ์ภักย์โย ซึ่งเสนาญาติสนิทผู้ใหญ่ ซึ่งได้
ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๐๓ จึงได้มอบ
ให้ข้าพเจ้าจัดพิมพ์ขึ้น ๒ เรื่อง ดังปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้
ขึ้นเป็นธรรมเนียมการสนองคุณของท่านผู้
วายชนม์ ด้วยเหตุที่เวลาจำกัด จึงไม่สามารถจะจัดพิมพ์ให้
กว้างได้ จึงต้องขอภัยไว้ด้วย

อนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับประวัติของท่านผู้วายชนม์นั้น
อาจารย์สายใจ ภมรสุต ได้เขียนขึ้นไว้ ดั่งได้นำมาไว้ตอน
ต้นต่อจากคำนำของหนังสือเล่มนี้แล้ว

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออนุโมทนาในกุศลบุญราศีทักษิณ
านุประทาน ซึ่งท่านเจ้าภาพ และท่านอาจารย์ขุนประเสริฐ
สุภมาตรา ได้บำเพ็ญบุญนานาประการรวมถึงการพิมพ์หนังสือ
เล่มนี้เป็นธรรมพลีด้วย เพื่อบุคคลส่วนกุศลให้แก่ท่านผู้วายชนม์

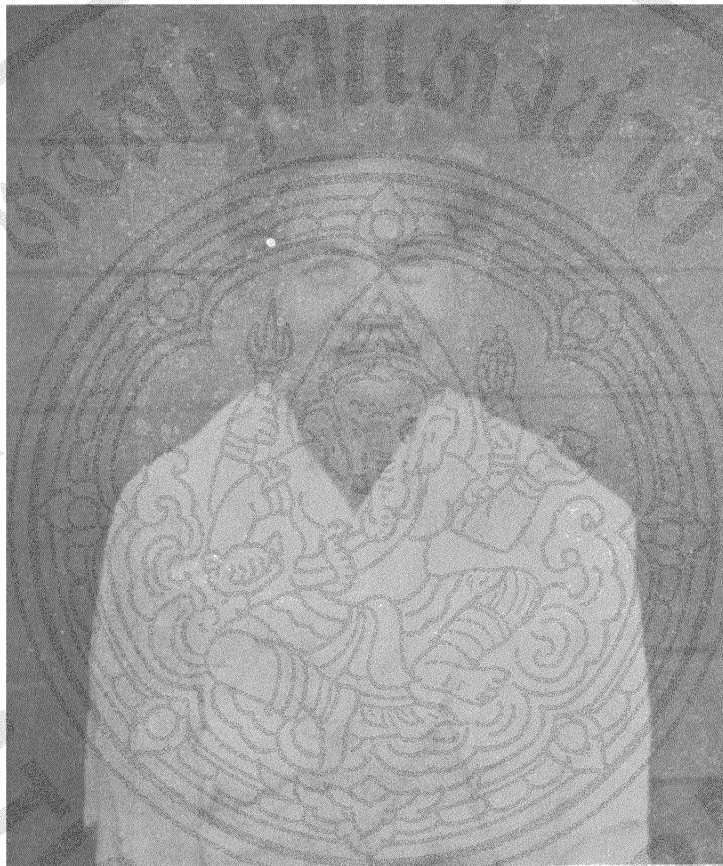
๖

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนไตร์ จงเป็นพลวบัจจย อำนวย
ศุภคุณมณูญผลแด่ดวงวิญญาณของกุณยายเหียง พันธุภัญญ
ผู้วายชนม์ให้ประสพแต่สันติสุขใน สัมปรายภพเบื้องหน้าโน้น
ด้วยทุกประการ เทอญ

อินทรี ธรรมะธรรม

(นายณัฐวุฒิ สกตสังความ)

๑๕ ซอยอารี ๔ ถนนพหลโยธิน พระนคร

นางเหียง พันธุวิญญู
ชวาตะ : ตุลาคม ๒๕๐๕
มรณะ : ๑๓ กันยายน ๒๕๐๓

ชีวประวัติ

ประวัติของคุณแม่ พวกลูกๆไม่มีใครจะทราบกันดีนัก โดยเฉพาะ สำหรับตัวคุณเองซึ่งเป็นลูกคนสุดท้อง เท่าที่เรียบเรียง ชันมานัก โดย ใช้ความ ทรงจำและสอบถามจากผู้รู้เท่าที่สามารถจะทำได้

คุณแม่ ชื่อเหียง เป็นบุตรคนเดียวของนายไฮ้ และนางเจียก เกิดเมื่อวันพุธ เดือน ๑๑ ปีชวด ตรงกับเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๐๙ ที่บ้านหลังตลาดอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

คุณแม่ได้แต่งงานกับคุณพ่อ คือ นายโอง พันธุ์บุญญ และมามีบุตรธิดารวม ๖ คน คือ

๑. นายเหม้ง พันธุ์บุญญ (ถึงแก่กรรม)
๒. นายต้อม พันธุ์บุญญ
๓. นางรักษาราชทรัพย์ (เต็ง) (ถึงแก่กรรม)
๔. นางประทีพสันทรวิทย์ (ละม่อม ยวนะปณีย์) (ถึงแก่กรรม)

๗

๕. นางวิโรจน์เวชกรรม (ทองสุก สาคะโรจน์)
(ถึงแก่กรรม)

๖. นางสายใจ ภูมรุต

ชีวิตของคุณแม่ นับว่า เป็นชีวิตตัวอย่างที่ดีของลูก ๆ เพราะได้ปฏิบัติตนเสมือนกับเป็นกุลสตรีที่ดี ตามที่ทราบมาในวัยที่ท่านยังอยู่ในความปกครองของบิดามารดาได้ช่วยเป็นหัวแรงของครอบครัว เพราะท่านเป็นลูกสาวคนเดียวของคุณตา คุณยาย และมีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจการงานทุกอย่าง เป็นผู้ที่ไม่ชอบปล่อยให้เวลาเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ มีเวลาว่าง ก็มักจะชอบ ทำโน่น ทำนี่ ให้เกิดประโยชน์ ซนเสมอ เมื่อได้แต่งงานแล้วก็ยังเป็นแม่บ้านที่ดี ดูแลปกป้องรักษาทรัพย์สินของครอบครัว และทะนุถนอมเลี้ยงดูลูก ๆ มาด้วยความรักใคร่

ลูก ๆ ได้รับความรักและความเอ็นดูจากคุณแม่เท่าเทียมกัน คุณแม่จะเป็นห่วงใยลูกทุกคน แม้ต่างก็มีครอบครัวไปแล้ว คุณแม่ก็คอยติดตามดูความทุกข์สุขของบรรดาลูก ๆ อยู่เสมอ ความห่วงใยนี้รวมตลอดไปถึงหลาน ๆ ทั้งหมดด้วย

ก

คุณแม่เป็นคนใจบุญสุนทาน และนิยมการประกอบกร
กุศล ท่านชอบไปวัดฟังเทศน์และทำบุญตักบาตรเสมอ

เมื่อประมาณ ๕ ปีเศษมานี้ คุณแม่ได้ปรารภกับดิฉัน
ว่าอยากจะไปอยู่ในที่สงบเช่นสถานที่พักบางแค ดิฉันก็ได้จัด
การให้ตามประสงค์ ท่านได้มาอยู่ด้วยความสงบสุข คุณพ่
่หอมและดิฉันก็คอยไปเยี่ยมเยียนดูแลความทุกข์สุขของท่านโดย
ใกล้ชิดตลอดมา ในเวลาดังกล่าวท่านก็จะทำการฝีมือที่ท่าน
ถนัด คือ การจักสาน ท่านจะทำของใช้เล็กๆ น้อยๆ เช่น
กระด้ง กระชอน ให้ดิฉันเอาไปขาย เมื่อรู้ว่ขายได้ก็รู้สึกว่
ท่านเป็นสุขใจมาก เพราะคงรู้สึกว่ท่านยังสามารทำ
ประโยชน์ให้แก่ลูกหลานได้ ท่านปฏิบัติเช่นนี้มาจนกระทั่ง
สังขารของท่านไม่อำนวยจริงๆ จึงได้หยุด

คุณแม่ เริ่มป่วย รับประทาน อาหาร ไม่ได้ มาประมาณ
อาทิตย์เศษ จึงถึงแก่กรรมด้วยอาการสงบ ณ สถานที่พัก
บางแค เมื่อวันที่ ๓๓ กันยายน ๒๕๐๓ เวลา ๘.๓๐ น.
ในระหว่างหลายปีที่คุณแม่อยู่ที่บางแค คุณพ่อหอมก็ได้เฝ้าอยู่
ดูแลรักษาอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา สิริรวมอายุของท่าน
ได้ ๘๕ ปี

ง

แม่้วยที่ท่านได้ตั้งขารไปแล้วจะเป็น้วยอันสมควร แต่
บรรดาถก หลาน เหลน กอดทจะเศร้าและอาลัยอาวรณ์เสีย
มิได้ จึงขอตั้งจิตอธิษฐานให้คุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์
สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก กับผลบุญกุศลทั้งที่คุณแม่ได้
ประกอบมาและอุทิศให้ประภคณัน จงดลบรรดาลให้ดวง
วิญญาณ ของคุณแม่ จงประสพ สันติสุข ใน สัมปรายภพ นั้น
เทอญ

สายใจ งามรส

โรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้

๒๒ กันยายน ๒๕๐๓

เรื่องที่ ๑

ศีลธรรมกับหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ไม่ควรตั้งเดิริมดังคราม แต่ทำไมหนังสือพิมพ์จึงต้องมาตั้งเดิริมลัทธิชาติเด่า ขอนกมเหตุอยู่ ๒ ประการประการแรกหนังสือพิมพ์เป็นอาชีพ และเป็นการค้าขายอย่างหนึ่งดังใดที่จะทำให้คนอ่านมา ดังนั้นก็เป็นกำไรของหนังสือพิมพ์และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์อ่าน ถ้ามีการศึกษาเพียงอ่านออกเขียนได้ ไม่ได้ศึกษาถึงวิชาดังคมให้ลึกซึ้งแล้วจะชอบอ่านเรื่องใดใด

ถ้าหนังสือพิมพ์จะลงข่าวพาดหัวว่า ประเทศต่าง ๆ ในโลกจะประชุมกันร่างสันติภาพถาวรแล้วกึ่งจิต ๆ ไม่ค่อยจะได้มีใครกตมรมกันไปขอ แต่ถาพุดถึงว่า ถานะตึงเครียดระหว่างประเทศ ก. และประเทศ ข. หรือเพลิงแห่งสงครามกำลังจะระเบิดขึ้นในระหว่างประเทศดำและประเทศแดง ดังนั้นแล้วจะขายดีที่สุด เพราะเหตุว่าธรรมชาติของมนุษย์มักจะชอบฟังเรื่องที่เบ็นไปในทางตื้นตื้นมากกว่าในทางต้งบ จนกระทั่ง

เรื่องชนิด “สุนัขตกคน” ก็คงไม่นับว่าเป็นข่าวของนักสืบข่าว
แต่ถ้า “คนกัดสุนัข” แล้ว เป็นข่าวที่นิยมกันกว่า

ถ้าหนังสือพิมพ์ไปเขียนเรื่อง ซึ่ง นิยม กันว่า เป็น วิชา
ตลกขบขัน ไม่สามารถจะปฏิบัติได้แล้ว ก็ไม่มีคนชอบอ่าน

เรื่องประเทศโน้นรบกับประเทศนี้ ประเทศนี้ตั้งเรือบิน
ไปทิ้งระเบิดที่เมืองโน้น คงนับเป็นเรื่องที่เตะตาตามนุษย์ ใน
สมัยนั้นยังมกมายอยู่ทุกกัน อะไรชวนนัยตาก็ชอบอ่านไปตาม ๆ
กัน ด้วยเหตุนี้หนังสือพิมพ์จึงพยายามเขียน “พาดหัว” ให้
ครึกโครม.

คนใดอ่านหนังสือพิมพ์ให้รักชาติตนเกลียดชาติอื่นก็
เท่ากับยอมนิสัยใจคอให้รู้สึกว่าตนเป็นชาติเขลาชาติเรา ท่านดอร์
นอทคิลล์ ราชานแห่งหนังสือพิมพ์ซึ่งได้ถึงแก่กรรมไปนานแล้ว
นั้น ถึงกับได้เคยมีรายชื่อเรื่องสำหรับหนังสือพิมพ์จะลง ว่า
เรื่องไหนจะ พาดหัวอย่างไร จึงจะเป็นการเตะตามนุษย์
ในรายการเรื่องชนิดโศกโศกนั้น ๆ ก็รวมความความมนุษย์
มีต้นชาติญาณชอบอ่านเรื่องความบาดหมางกันอยู่ด้วย.

คิดดูก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจ มนุษย์เราชอบฟังข่าวร้ายมากกว่า
 ฟังข่าวดี ข่าวของแฉวท & ทำให้คนตื่นตระหนกตกใจได้มาก
 กว่าข่าวปลุกปลอบใจของรัฐบาล ซึ่งไม่ค่อยมีใครเอาใจใส่
 หรือเชื่อกันนัก ซอนคตลาย ๆ กับกฎอย่างหนึ่งในวิชาเศรษฐกิจ
 ถูกลูกว่ากฎเกรแฮมเมอร์ (Gresham Law) ซึ่งถ้าเป็นนัก
 เศรษฐศาสตร์ แล้วจะทราบทันที ว่าคนเราเมื่อมีเงินเหรียญอยู่
 ในมือ และมีเงินกระดาษอยู่ในมือ จะต้องใช้เงินที่เดวกก่อน
 คือจะใช้กระดาษเสียก่อนเงินทศ เงินดี ๆ ก็หนีจากตลาดไป
 อยู่ในกำปั้น เงินที่เกตุอนกตลาดอยู่ในตลาดมาก ๆ คือเป็นเงินที่
 เลื่อนเช่นถ้าเป็นในเวลาปัจจุบันในประเทศไทย ชนบัตรใบละพัน
 ทยอยบาท ที่พิมพ์สมัยก่อนที่ประเทศไทยเข้าสู่วาระสงคราม
 ชนบัตรชนิดนี้จะไม่ค่อยออกใช้กันนัก เพราะคิดว่าเป็น
 ชนบัตร ที่ดีกว่าชนบัตรชนิดพิมพ์ขึ้นในระหว่างสงคราม ถึง
 กับว่าถ้าใครมีชนบัตรใบละพันแบบเก่าแล้ว อาจจะแลกชนบัตร
 แบบใหม่ได้ถึง ๑,๒๐๐ หรือ ๑,๕๐๐ บาทก็มี นี่จะแสดงให้เห็น
 ว่ามนุษย์มีนิสัยที่ชอบฟังและเชื่อไปในทางอกุศล

แม้ว่าตามกฎหมาย ชนบัตรเก่า และชนบัตรใหม่
จะมีราคาเท่ากันก็ไม่ได้จะมีใครเอาใจได้นัก กฎของเกรแฮม
รวมความสั้นๆ เรียกว่า “กฎเงินเลวขับเงินดี” ในหนังสือ
พิมพ์เล่มออกนี้ ชาวรายล้อมเป็นทลกลีบรรณาธิการ ชาว
ดี ๆ อย่างธรรมดาปรกติ ไม่ทำให้ขายหนังสือพิมพ์ได้อย่าง
เท่าที่เท่า บรรณาธิการก็คิดทั้งหมด

เหตุอีกประการหนึ่ง ที่หนังสือพิมพ์จะต้อง เอาข่าว
เรื่องชาติต่าง ๆ เจริญอย่างนั้น เดือนอย่างนั้น ก็เพราะ
เหตุว่า หนังสือพิมพ์เป็น เครื่องมือ ของนักอุตสาหกรรมหรือนัก
ชนบดี ถ้าหากว่าการค้าขายระหว่างประเทศเจริญขึ้น ก็
อยากจะทำให้สินค้าประเทศของตนมีมาก ดำรงไปได้ตลาด
ในเมืองอื่น เกิดเป็นสงครามเศรษฐกิจขึ้น ก็จำเป็นที่จะ
ต้องอาศัยหนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือโฆษณา ทำให้ความรุด
ระหว่าง ชาตินั้นแรงขึ้น ยิ่งกว่าเดิม แต่ว่าถ้า ดำหรับ เป็นสมัย
โบราณแล้ว ประเทศต่อประเทศไม่ได้ค้าขายอะไรกันมากมาย
นัก เป็นแต่เพียงแลกเปลี่ยนสิ่งสำคัญเพื่อแสวงหากำไรเท่านั้น
สินค้าที่จำเป็นจริง ๆ ก็ต่างคนต่างมีด้วยกันทั้งนั้น ต่างรัฐ

ต่างมิตวกันทงน แต่เตยวณ โดยเหตุทเกิดยวณัมพนระหว่ง
 ประเทศเกิดชด้นทกันเหลอเกน แมแต่อาหารกชอจาก
 ประเทศอื่น เช่นอาหารกระป๋อง เลือผากชอจากประเทศ
 อื่น กำไรหรือเงินที่ใช้ในการภษระหว่งประเทศน เป็น
 จำนวนชนิดทอจจะทำประเทศยากจนหรือม่งมชนได้ จึง
 กลายเป็นสงครามเศรษฐกิจชนอกถ่วงหนึ่ง ช่วยกระพือให้
 เกิดสงครามอาวุธชได้.

ก่อนทจะจบเรื่องหนังสือพิมพ์ กจเป็นทจะต้องชของ
 ใจด้วยว่า ถาหนังสือพิมพ์ทวโลกได้มีฐานะชนิดทอยเหนือ
 การค้าขาย ไม่ยอมตนเป็นเครื่องมือของชนบด ทำตัว
 ว่าเป็นเครื่องมือของชาวโลกดำหรัช่วยสู้บชาว แด่งให้
 โลกประจักษ์ถึงความจริงในวิชาการอย่างแท้จริง ก็คงจะ
 ดำารถ เผยแพร่ ความคิด หรือ ความ นิยม ด้นติภาพ ถาวรได้
 อย่างไรก็ดี กจเป็นต้องค้กนไปกับการศึกษาของราษฎร
 ชาวโลกทวไป เพราะถาการศึกษาของราษฎรชาวโลกทง
 หมดไม่เรื่องด้นติภาพอยในหลกัศตร ครนจะอ่านหนังสือ
 พิมพ์เรื่องด้นติภาพก็จะเป็นทเบอหน่าย เพราะไม่เคยชิน และ

ไม่ค่อยได้เอาใจใส่มาแต่ก่อนด้วย เหตุการศึกษาซึ่งนับว่า
เป็นเครื่องมือสำหรับจิตใจคนให้รักชาติ จึงควรถูกคิดแปลง
ให้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสันติภาพถาวร ตั้งแต่หลักสูตรใน
ชั้นอนุบาลตลอดมาจนถึงชั้นอาชีว และตลอดจนถึงอาชีพ
หนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเหตุว่ามีอาชีพในการขาย
ความคิดเห็น มทาง ที่จะช่วย เผยแพร่ คุณธรรม ของ สันติภาพ
ถาวรได้ทุกเข้าทุกเย็น.

ตัวอย่างลักษณะของการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ ชนิดที่
แสดงให้เห็นว่า ไม่ใช่หนังสือพิมพ์บำรุงหรือส่งเสริมสันติภาพ
อย่างแท้จริงนั้น มีดังต่อไปนี้ (ขออนุญาตยกเว้นการกล่าว
ชื่อประเทศชาติในคำแปล)

คัดและแปลจากหนังสือพิมพ์

ข้อ.....ซึ่ง.....เป็นเอดิเตอร์

อยู่ในยุคมหาสงคราม ๑๙๑๔-๑๙๑๘

บทความเขียนก่อนประเทศ “ร.”

ได้ประกาศสงครามกับ “ย.”

“ราษฎรพวกเราทั้งหลายจำเป็น
 ที่จะต้องหยุดคิดหรือหยุดเชื่อว่าชาว “ร.”
 นั้นเป็นชาติที่เป็นญาติพี่น้องกับเรา ชาว
 ร. ไม่ใช่เชื้อชาติ “ม.” เลย แม้ว่า
 ชาว “ร.” จะอ้างว่าตนเป็น เผ่าพันธุ์ “ม.”
 สักเพียงใด ความจริงก็เป็นแต่เพียงชาติ
 ผสมระหว่างพวกคนบาปในเมือง ซึ่ง
 ขำหาของชาว “ม.” และชาว “สล”
 ชาว “ช.” ชาว “อ.” ชาว “ต.” ชาว
 “ม.” ชาว “ฮ.” ชาว “ต.ก.” ผสม
 รวมกันทงนนั้น จึงเป็นสิ่งที่เห็นได้ว่าชาว “ร.”
 คือคณะพวกขามาดงแดดงเดิมห้เดียว ทกว
 นชาว “ร.” ก็ยังเป็นคนบาป.....”

คัดจากหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกัน
 บทความเขียนภายหลังที่ประเทศ

“ร.” ประกาศสงครามกับ “ย”

๑๕๑๔/๑๕๑๕

“ชาว ร.” ได้พิสูจน์ตัว ณ บัดนี้

อย่างชัดเจนแล้วว่า เป็นผุ สบ

สันดานมาจากบพพการชาติ “ม.”

ซึ่งเราก็คือลูกหลานอยู่ด้วย ทำ

นองเดียวกันแหละ ชาว “ร.”

จึงเป็นญาติสนิทที่สุดของเรา ซึ่ง

ณ บัดนี้ได้มีความกล้าหาญ และเจต

จำนนอันน่าสรรเสริญโดยเข้าร่วมรบ

ในสงครามของชาติ “ล.” และ

“สล.” เพื่อปราบปรามชาติ “ย.”

หรืออีกอย่างหนึ่งก็คือเข้าร่วมรบ

เพื่อเสรีภาพ เพื่อความศุข

เพื่อสิทธิ และอำนาจสำหรับต่อ

ต้านกับความทารุณร้ายกาจของชาว

“ย.” ซึ่งครอบงำข่มอยู่อย่างป่า

เถื่อนและมันสยเห็นแก่ตนเอง

ด้วยเหตุนี้ หนังสือพิมพ์ในอนาคต ควรเป็นองค์กรรวม
 สถิติ (institution) ที่มีเอกพจน์ มีเอกสิทธิ์อย่างสมบูรณ์
 สภาผู้แทนราษฎร ถ้าหากคณบดีหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
 กวากนธรรมดา บริษัทหนังสือพิมพ์ควรถูกห้ามมิให้เป็นสกล
 หน้ใคร แม้แต่การกระตาศและค่าแรงงานคนงานก็เป็นหน้ไม่
 ได้ ถ้าหนังสือพิมพ์ต้องเป็นหน้ ก็ควรเดกตมหรือมฉน
 ให้ได้รับเงินอุดหนุนจากทางใดทางหน้ที่ชอบธรรม และ
 ประมอดมรรายท ของหนังสือพิมพ์ กควรปฏิบัติ เป็น กฎหมาย
 อาญาเดยทีเดียว และบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ทุกคน
 ต้องมคณเดมบคยอย่งหน้ว่าเบ นกธรรม ทเรียนความรู้ใน
 ปฐมบัญญัติของคำสอนอย่างน้อย ๒ คำสอน.

ศีลธรรมมีอยู่เอนกประการ ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ของ
 คำสอนจารย์เป็นส่วนมาก ถ้ามีศีลธรรมเป็นศีลธรรมขอหน้
 ซึ่งถ้าหากว่าบุคคลใดทราบซ่งและศีกษาอย่างแท้จริงแล้ว กคง
 ใช้ได้สำหรับตน สำหรับครอบครัว สำหรับประเทศ และใน
 ที่สุดสำหรับโลกส่วนรวมด้วย ถ้ามีศีลในครอบครัวจะกตาย
 เป็นความล้มคคณหน้กอนเตยถนกับความล้มคคณในระหวาง

ชนชาติเดียวกัน แต่ก็คงขยายตัวไปถึงความลุ่มลึกกระหว่าง
มนุษยชาติทั่วโลกกัน.

เวลานี้มีสิ่งที่น่าอุปถัมภ์คือความรุดต กึกกึก เหล่าน กค
เรื่องชาติ เรื่องคนต่างชน เรื่องคนต่างอาชีพ เรื่อง
คนต่างการศึกษา คนที่การศึกษาสูงไม่ได้หมายความว่า
คนมีศีลธรรมสูง เพราะฉะนั้นอาจจะเป็นคนดีได้ เป็นคน
เลวก็ได้ คนที่การศึกษาสูง มีไหวพริบดีกว่าคนที่ไม่มี
ศึกษา ก็ต้องมองโลกของคนที่เราการศึกษาได้ง่าย คนที่
การศึกษาถนัดก็มักจะถูกจับได้ง่ายๆ คนที่ต่างชาตินั้นก็
รัฐบาลแนะนำให้เกลียดชังซึ่งกันและกัน หว่าประโยชน์ของ
ชาติตนชัดกับประโยชน์ของชาติอื่น ต้องป้องกันรักษา ต้อง
เตรียมกองทัพ ในที่สุดก็ต้องรบกัน ส่วนทหารแต่ละคนไม่เคย
รู้หรือทราบว่า ฝ่ายที่ตนได้มาตายหรือยิงตายหรือทั้งถูกระเบิด
ทำลายไปนั้น ชื่ออะไร เคยถูกทรพยหรือมาดวงตะเม็ดคน
อย่างใด เป็นการขอให้ตนตาตนใจ ว่ามีภัยมาด้วยกันทุก
ฝ่าย รัฐบาลของประเทศทุก ๆ ประเทศไม่ได้คิดที่จะปลุกฝั่ง
สันติภาพถาวร ที่เป็นเช่นนั้นไม่ใช่ความผิดของใคร เป็น

เพราะว่าโลกยังขาดความเจริญในทาง การศึกษา วิชา ปรัชญา วิชา ศีลธรรม ตลอดจนพวกนักพรต นักบวช ไม่ได้ถูก ยกย่องว่ามีความสำคัญควรจะศึกษาหรือแนะนำราษฎรอย่าง จริงจัง เหมือนอย่างวิชาการทหาร และวิชาแก่งแย่งกัน ระหว่างเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นถ้าจะให้สันติภาพอย่างถาวร เกิดขึ้นได้จริงๆ แล้ว ก็จำเป็นจะต้องอาศัยหรือให้โอกาสแก่ พวกนักปราชญ์ราชบัณฑิต ผู้ที่ศึกษาดังคัมภีร์ หรือ ขรรคมะ ในทางศาสนาต่างๆ ได้ร่วมมือกันคิดหาหนทางเล่น ต่อประเทศ ทุกประเทศว่า ควรจะจัดการ เปลี่ยนแปลง ระเบียบ การของโลกต่อไปอย่างไร.

ความจริง ปรัชญา สำหรับรักษาสันติภาพ ของโลกนั้นนั้น มีอยู่แล้วอย่างบริบูรณ์ในแทบทุกศาสนา หากแต่ว่านักการ เมืองใดละเลยเสีย ไม่นำไปเป็นหลักปฏิบัติ ไปคิดหนัก อยู่แต่ในลัทธิประชาธิปไตยหรือราชาธิปไตย หรือคณะ พรรคการเมืองพวกนั้น คณะพรรคการเมืองพวกนั้น ภาย ในบ้าน เมือง เดียว กัน ก็แยกแตกพวกชิง อำนาจซึ่งกัน และกัน เพราะฉะนั้นการรวบรวมเป็นพวกเดียวกันนั้น จึงไม่ใช่

การเป็น พวกเดียวกันอย่าง สัจจิต เป็นการร่วมหัวร่วม
 กัก เพื่อไว้ต่อต้านแย่งชิงอำนาจจากก๊กอื่นแทนนั้น ถ้าจะ
 ให้ชัดเจน ในทางศาสนาพุทธก็อยู่เหมือนกัน เช่น หลั
 กที่เรียกว่า เมตตากรุณา คือว่า ให้ระลึกถึงความรักคน
 อื่นอยู่เสมอๆ หรือหลักที่เรียกว่า เมตตากรุณา ซึ่งหมาย
 ความว่า ให้มีใจคิดเห็นถึงเห็นทุกข์ในอกของผู้อื่นบ้าง หรือ
 หลักที่เรียกว่า อุเบกขา ก็เหมือนกัน ซึ่งสั่งสอนให้ทำใจไม่
 หวนไหว หลุดเหตุนาน ถ้ามาใช้ในการทางการเมืองคงจะกระทำ
 โลกสงบอย่างมากทีเดียว คือว่า รัฐบาลของทุกๆ ประเทศก็รัก
 ประเทศอื่นเช่นเดียวกับรักประเทศของตนเอง ความระแวงสัง
 คัญในใจระหว่างกันก็จะหมดไป และถ้ารัฐบาลของทุกๆ ประเทศ
 คอยเห็นอกเห็นใจเห็นทุกข์เห็นสุขของประเทศอื่น ก็คงจะคอย
 ช่วยเหลือซึ่งกันและกันดังที่เคยทำมาบ้างแล้ว แต่ไม่มากนัก
 เช่นเมื่อคราวแผ่นดินไหวใหญ่ที่กรุงโตเกียว หรือน้ำท่วมใหญ่
 ที่ซัวเถา หรือในเวตาลมีเขาไฟระเบิดที่ประเทศอิตาลี ประเทศ
 ต่างๆ เรี่ยไรเงินส่งไปเป็นต้น พฤติกรรมเช่นนี้แหละควรจะ
 ได้รับความยกย่องสรรเสริญ และส่งเสริมให้ทำกันอยู่เสมอๆ

แต่ตรงกันข้ามถ้าเราตรวจดูในหนังสือพิมพ์ พฤติการณ์เหล่านี้
 ไม่ได้ได้รับความยกย่องชมเชย หรือถูกพาดหัวต่อให้ราษฎร
 หาดายชื่ออ่านมากเหมือนอย่างเรื่องตลกขบขัน เรือบินตาเขต
 แตน สถานการณ์ตึงเครียดระหว่างประเทศนั้นประเทศนี้ ประเทศนั้น ก็
 เป็นความผิดของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนใน
 เรื่องอเบกขานนเดา มิได้หมายความว่าจำเป็นจะต้องทอดทิ้ง
 ทอดอาลัย ปล่อยให้สิ่งต่างๆ เป็นไปตามเรื่อง จะดีกว่าจะ
 ร่ายก้าง ตามหลักอเบกขานนเดาหมายความว่าในระหว่างที่ตริก
 ตรองอะไรยังไม่แจ่มกระจ่าง ก็ไม่ควรจะตื่นรนร้อนใจไป
 เขาเรื่อง ควรจะทำใจเย็นมีสติไตร่ตรองต่อไป ไม่หมด
 หวัง ดังเช่นที่โลกเราทุกวันนี้ ตรวจดูเหตุการณ์ประจำปีต
 หาดายร้อยปีมาแล้ว มีแต่สงครามไม่หยุดหย่อน ก็ยังคง
 ทำสงครามกัน อยู่ได้ ส่วนพวกที่ไม่ชอบ สงคราม ก็ไม่ได้
 พยายามอย่างไร เป็นส่วนมากมักจะทอดอาลัยกันเสีย แต่ถ้า
 เป็นหนังสือพิมพ์แล้ว ไม่ควรค่าชาวสงครามเลย.

ในเรื่องหนังสือพิมพ์คาชาวสงครามนี้ ผู้ที่เป็นผู้สื่อข่าว
 หนังสือพิมพ์บางคนก็เคยสำรวจสภาพความจริงไว้อย่างเปิดเผยโดย

สมัครใจเหมือนกัน เช่นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๒ (พ.ศ. ๒๔๖๕)
กับตัน ฟ.ว. วิดสัน เดิมเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
ชั้นเดียว โทมัส ได้เล่าเรื่องเมื่ออยู่ในประเทศอเมริกา ปรากฏ
ในหนังสือพิมพ์นวยอร์คไทม์ และครูเซเดอส์ ฉบับวันที่ ๒๔
กุมภาพันธ์ ๑๙๒๒ ได้คัดไปลงมีใจความดังต่อไปนี้ :-

ผู้สืบข่าวคนหนึ่งของหนังสือพิมพ์ดอนดอนเดลิเมด คือ
กับตันวิดสัน ได้อยู่ที่บรูซเซด ในเวลาที่สงครามระเบิดขึ้น
เขาได้รับโทรเลขให้จัดข่าวเรื่องความโหดร้ายต่าง ๆ แต่
ในเวดานั้นเรื่องโหดร้ายต่าง ๆ ยังไม่เกิดขึ้น จึงถูกรังวัด
ให้ส่งข่าวเรื่องคนอพยพหลบหนีภัย เขาคิดว่ากดเหมือนกัน
ไม่ต้องไปไหน ที่ใกล้ ๆ บรูซเซดนั้นมีเมืองเล็ก ๆ อยู่เมือง
หนึ่งซึ่งมีคนชอบออกไปรับประทานอาหาร และอาหารที่นั่น
ทำอร่อยเสียด้วย กับตันวิดสันเล่าต่อไปดังนี้ ฉันได้ยินข่าว
ว่าพวกฮันได้นำไปทางนั้น ฉันก็คิดว่าต้องมีเด็กอยู่ที่นั่นสัก
คนหนึ่ง ดังนั้นฉันได้ผูกเรื่องอย่างจับอกจับใจจนเรื่องหนึ่ง
โดยกล่าวว่า เป็นเรื่องของหนูน้อย กูรเบค ที่ ซึ่งอยู่
ในบ้านที่ถูกพวกฮันเอาไฟจุด แต่ได้รอดตายอย่างหวุดหวิด.

วันต่อมาก็มีโทรเลขมาถึงฉัน ขอให้ส่งหน้อยหนีไป
เร็ว ๆ เพราะว่ามีจดหมายของบุคคลที่อยากจะเลี้ยงหน้อยหนี
เป็นบุตรบุญธรรมมากมายถึงประมาณ ๕๐๐๐ ฉบับ วันรุ่ง
ขึ้นมีคนส่งเสื้อผ้าสำหรับหน้อยมาให้แทบเต็มสำนักงาน แม้
แต่ควนอเล็กซานดราก็ได้โทรเลขมาแสดงความปรารถนา และทรง
ส่งเสื้อผ้ามาให้ด้วยเหมือนกัน แน่ทีเดียว ฉันจะโทรเลขตอบ
ไปว่าไม่มีหน้อยหนีไม่ได้เสียแล้ว ในที่สุดฉันก็ตกลงกับนาย
แพทย์ผู้ทำการรักษาพยาบาลผดุงครรภ์ว่า หน้อยผดุง
ครรภ์นั้น บังเอิญ เป็นโรคติดต่ออย่างร้ายกาจ ตายเสีย
แล้วและต้องฝังกันอย่างรีบด่วน เพื่อกันโรคติดต่อ ใครจะ
ดูไม่ได้

“นอกจากเรื่องนี้มี เลื่อนอรรถกถาพจนานุกรม ที่ใด
เริ่มพิธีเรยไรลงขันสำหรับหาเสื้อผ้าให้หน้อย”

นี่คือตัวอย่างของการค้าขายสงครามของหนังสือพิมพ์ (๑)

(๑) เรื่องนี้เป็นบทหนึ่งในเรื่อง “วิถีแห่งสันติภาพถาวร” โดย
ศาสตราจารย์ขุนประเสริฐสุภมาตรา (แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖)

เรื่องที่ ๒

เขตต์บาปแค้นบุญ

ใคร ๆ ก็พูดถึงบุญและบาปกันนักหนา แต่ตำบลที่อยู่ของบาปและบุญนั้นอยู่ณไหน อำเภอนไหน อยู่ที่ไหน หรืออยู่ที่ดั่งหาวนาค หรืออยู่ที่คน ถ้าอยู่ที่คน จะอยู่ที่กายหรืออยู่ที่ใจ หรืออยู่ที่คำพูด ขอบตอบได้-ง่าย ๆ บุญและบาปไม่ได้อยู่ที่คนไม่หรือก้อนอิฐ ไม่ได้อยู่ที่นกหรือที่คน เพราะวิทยาศาสตร์บอกว่า คนไม่และสัตว์ไม่มีความคิด ไม่มีหัวใจตบปะ มนุษย์เราเท่านั้นแหละที่มีหัวใจตบปะ อยู่ในสมอง สำหรับคิดว่าอะไรเป็นบุญ อะไรเป็นบาป เพราะฉะนั้น ตัวมนุษย์เราเองคืออาณาจักรแห่งบุญและบาป แต่บาปและบุญเป็นสิ่งเหมือนกับขมและปน หรือน้ำกับน้ำมัน ซึ่งเขาว่าไม่มีวันที่จะจับมือเป็นมิตรกันได้ โดยเหตุนี้ทั้ง “พระองค์เจ้าบุญ” และ “พระคุณเจ้าบาป” จึงทำสงครามกันแย่งความเป็นใหญ่เหนือจิตใจของมนุษย์

ในจิตต์ใจของมนุษย์นั้นอะไร ๆ หายอย่าง เร็ว
กันจนกระทั่งถึงชนปริญญาก็ได้ แต่สำหรับคนธรรมดา
จะรับรองว่า ในจิตต์ใจของมนุษย์เรามีความรู้
สำคัญ ๆ อยู่ ๒ อย่าง คือ

๑. ความสะอาดหรือความอดสุใจ
๒. ความกลัว หรือความครั่นคร้ามของจิตต์ใจ

มนุษย์มี เสรีภาพ ทั้ง ตาม วิชา ธรรม นูญ และ ตาม
อารมณ์ ที่จะใช้ความอดสุใจหรือความครั่นคร้ามใน
จิตต์ใจได้ภายในขอบเขต ขอบเขตนั้นแบ่งเป็น ๔ อย่าง
คือ

๑. ขอบเขตในใจแท้ ๆ ซึ่งยังไม่แสดงออกมา
ภายนอก เรียกว่าเขตต์ของ “มโนกรรม” คือการ
“คิด ๆ” “นึก ๆ” “ตรึก ๆ ตรอง ๆ” อยู่ในใจเฉย
๒. ขอบเขตที่ความ ในใจ แสดงออกมาภายนอก
เป็นสัมผัสอย่างอ่อนหวานบ้าง ครว้าครวญบ้าง หรือตะคอก
โหวกเหวกบ้าง ถือว่าคือขานคำทอกระทุ้งกะแทกประชด
ประชันบ้าง เรียกว่าเขตต์ของ “วจกรรม”

๓. ขอบเขตที่ความในใจ แดงออกมาภายนอก โดยอากัปภิกขยา ซึ่งอาจเป็นการกระตุงกระตึงบ้าง กระจุ่มกระจุ่มประกอบกระซิบกระซาบพึมพำเพียบบ้าง หรือ ฟาดฟันกันด้วยหมัดด้วยอาวุธบ้าง เรียกว่าขอบเขตของ “กายกรรม”

๔. ขอบเขตที่แดงออกมาในรูปของการประกอบ อาชวะ เป็นดั่งมาชวะบ้าง มีฉาชวะบ้าง

ขอบเขตทั้ง ๔ เขตนี้ ไม่มีแผนภูมิศาสตร์ หรือ โฉนดใบสำคัญวางหลักกันเขตต์แดนกันว่าเขตต์ไหนอยู่เพียงใด มีชายแดนจรดกัน หรือเหลื่อมล้ำกันตรงไหน

เป็นขอบเขตที่ซับซ้อนอยู่ในร่างกายของมนุษย์เรา ทุกคน นักจิตวิทยาส่วนมากพยายามจะพิสูจน์ว่าจิตใจ น้อยอยู่ตรงไหนตรงไหนของมนต์มอง ซึ่งกระโหลกศีรษะ ของมนุษย์ห่อหุ้มไว้ นักการทูตก็พยายามพิสูจน์ว่า วลีกรรมใดเกิดขึ้นอยู่ปลายดินของมนุษย์ แต่ความจริงโดย ลำพังตนนั้นจะพูดได้หรือ และแต่ลำพังก่อนมีมนต์มอง ถ้า

ไม่มีระบบประสาททวาร่างกายรับรองแล้ว จิตใจก็จะมี
ความนึกคิดเกิดขึ้นมาไม่ได้ คงเป็นเหมือนก้อนมันสมอง
ที่เขาต้องใส่ขวดโหลไว้เด่นเป็นขวัญตา หรือสำหรับ
ศึกษาวิชาแพทยเท่านั่นเอง ฉะนั้น ถ้าจะค้นคว้าอธิบายโดย
ลำดับเป็นข้อๆ ไป บทความนี้จะกลายเป็นบทวิชาการ
ซึ่งจะขอข้ามไปเสีย และขอขออนุญาตเฉพาะเรื่องปัญหา
ที่เกี่ยวกับนิสสัย ๒ อย่างของมนุษย์ข้างตน คือ

๑. เรื่องความละอาย

๒. เรื่องความกลัว

แต่ทั้ง ๒ อย่างนี้เราอาจจะคูณให้เป็น ๔ ขนมากได้
คือเพิ่มเรื่องอีก ๒ เรื่อง โดยเติมคำว่า “ไม่” ลงไป
ข้างหน้า ก็พอจะต่อดำดับได้อีก ๒ อย่างคือ

๓. ความไม่ละอายใจ หรือความดื้อันตอ

๔. ความไม่กลัว หรือความกล้าหาญ

ในธรรม ของพระพุทธเจ้าได้แสดงไว้ว่า “หิริ”
คือความละอายต่อบาป ฉะนั้น “หิริ” ก็คือทวาร
ที่มีมือคนหนึ่งในกองทัพบของ “พระองค์เจ้าบุญ” สำหรับ

ออกไปสู้รบกับนายทหารอีกคนหนึ่งชื่อ “พระคุณเจ้า-
บาบ” ซึ่งมีฝีมือพองดแหวกกัน ชื่อว่า “นายตะอวย
คอบุญ” ๗ นักรู้ว่าการมีใจบุญสุหนาทนเป็นเรื่อง
ของคนอ่อนแอ ไม่มีความสามารถ “นายตะอวยคอบุญ”
นั้นไม่ต้องการเข้าวัด ไม่ต้องการอ่านหนังสือธรรมะอะไร
บางคนก็ยกคนของหนักเข้า ถึงกับประนามตำว่าลำคานา
ทุกลำคานาว่าเป็นสถาบันเหนี่ยวรั้งความเจริญของโลก เขา
จะเห็นพระสงฆ์องค์เจ้าเป็นพวกตื้อทื่ออืด เขาจะเห็นคนไหว้
พระว่าเป็นคนบ้าคนบอ เขาจะเห็นวัดวาอารามว่าควรเป็น
โรงงานอย่างโน้นอย่างนั้นมากกว่า แต่ก็น่าขัน เวลาสุด-
ท้ายปลายชีวิตของมนุษย์ส่วนมากที่ประกาศก้องโลกว่าตน
เป็นนายทหารคนสนิทของ “พระเจ้าบาบ” นั้น ใกล้เคียง
ขาดใจตายที่ไร มักยกมือไหว้พระพุทธรูปหรือไม่ทางเขน
หรือพระมหามัต แล้วยังแถมเชิญพระสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้แทน
ของลำคานาใดลำคานาหนึ่ง ให้ไป ประกอบ พิธีตั้ง วิญญาณ
เสมือ ซึ่งแปลว่าการสู้รบคมมีระหว่ง “นายรักบาบ”
และ “นายรักบุญ” ทั้งถัดกันเป็นเจ้าหัวใจมนุษย์แต่ละคน

นั้น พอวาระสุดท้ายมาถึงแล้ว “นายรักบุญ” ซึ่งตะอวยค่อ
บาป ย่อมเป็นผู้ชนะเสมอ ด้วยเหตุนี้แหละ คำว่า “ศิริ”
จึงได้ปรากฏอยู่ในพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

“พระองค์เจ้าบุญ” มนยทหารอีกคนหนึ่งชื่อนาย
“โศตตัมปะ” นายคนนั้นเห็นว่า การทำบาปจนติดสันดาน
เป็นสิ่งที่น่ากลัวมาก ถึงแม้จะทำบาปโดยพลั้ง ๆ ปล่อย ๆ
ไปบ้าง ก็น่ากลัวไม่ใช่น้อยเหมือนกัน ฉะนั้น นายคนนั้นจะ
ไม่กล้าทำบาป เพราะกลัวว่าบาปจะตามสนองไม่วันใดก็วัน
หนึ่ง โดยปกติ นายคนนั้นเป็นเพื่อนสนิทกับ “นายรักบุญ”
หรือ “นายรักศีล รักธรรม” เพราะได้ใคร่ครองแล้ว
เห็นว่า ผู้ใดปฏิบัติตามศีลตามธรรม ย่อมได้รับผลบุญ
ร่วมเย็น เหมือน อย่างฝน ที่โปรย ลงมา จาก พากฟ้า ในเมื่อ
แผ่นดินร้อนระอุ

คนที่มักมาวิวาทกับ “นายโศตตัมปะ” ก็คือ
“นายกลัวบุญ” กลัวว่าจะทำบุญมากไป เวลาคายแล้ว
ไม่รู้ว่าจะเอาบุญไปทั้งน้ำที่ไหน จะทำพินัยกรรมยกบุญให้
ใคร ก็รู้สึกว่ามันประโยชน์แก่ตัวเอง หรือแก่ผู้รับพินัย

กรรม “นายกัณฐ” นี้แก่มิเห็นเหตุส่วนตัวอะไรกับ
 “พระองค์เจ้าบุญ” เลย แต่แกเห็นว่า “พระองค์เจ้าบุญ”
 ไม่มีโทษ โทษะ โมหะ ชีวิตของพระองค์เจ้าบุญข้าง
 จิตคิดเต็มที โลกเราเห็นเจริญศรีโครมก็เพราะมีตัวโทษะ
 โทษะ โมหะ ช่วยเผาไฟให้อบอุ่นเสมอ แก่เต็มไปว่าไฟ
 ที่อบอุ่นนั้นแหละที่ก่อดังไหม้โลกอยู่เดี๋ยวนี้ เวลานี้ไหม้อย่าง
 เต็มที่อยู่ท่ามกลาง และจะตามมาถึงเมืองอะไร ๆ อีกบ้าง
 เราก็ตายไม่ถูก

คำวาจาดิถีวิทยาจะบอกเราว่า ถ้าจิตใจของคนเรา
 ไม่ทำงานอย่างหนักทำงานอย่างไหน จะอยู่เฉยๆ เหมือน
 ก้อนอิฐก้อนหินไม่ได้ ดังนกเป็นธรรมชาติอยู่เองที่ “นาย
 กัณฐ” จะต้องไปคลุกคลีกับมิตรดีหายทั้งหลายทมิ
 นิสสัยนิยมบาป แลวก็ชักชวนกันประพฤตินั้นแต่เพด
 ชุมแห่งวังแกจิตใจของมนุษย์เรื่อยไป จึงมักเกิดกรณี
 พิพาทกับ “นายโอดตปปะ” เสมอ

แต่สงครามหรือการต่อสู้เหล่านี้ ไม่ได้ทำกันด้วย
 คาน ด้ามไม้ หรือธนู หรือดagger เป็นสงครามทมิ

สัมผัสอยู่ในจิตใจของมนุษย์ ส่วนจิตใจของมนุษย์
 นั้น บางทีก็เรียกว่า “วิญญาณ” บางทีก็เรียกว่า
 “มโน” บางทีก็เรียกว่า “หฤทัย” เป็นสิ่งที่เข้าใจยาก
 ว่ามีรูปร่างฐานอย่างไร หัวใจในร่างกายของมนุษย์
 ทำหน้าที่สูบโลหิต ให้แล่นกระจาย ไปทั่วบริเวณร่างกาย
 นั้น นักวิทยาศาสตร์บอกเรามากเหมือนกัน กับหัวใจหมึก
 พอคัตต์ขายปนกับเครื่องในหมึกเอง ฉะนั้น หัวใจชนิดนี้
 จึงเป็นก้อนเนื้อ หรือก้อนกล้ามเนื้อติดหนังเท่านั้น ส่วน
 มันสมองของมนุษย์ก็คงคล้ายๆ กันไขก้อนมันอะไรก็
 หนึ่งเหมือนกัน จึงเป็นปัญหาว่า บาปและบุญที่รับกันอยู่
 ในใจของมนุษย์นั้น ตันามรบอยู่ตรงไหนแน่ เราจะ
 เຈະຈงไปให้เห็นง่าย ๆ เหมือนอย่างเดิน ๓๘ หรือ ๓๘ ที่
 เกาหัดเหอนนั้นไม่ได้ ตอบได้แต่เพียงว่าอยู่ที่ความมนุษย์เรา
 ทั้งหมด ไม่เว้นที่ว่างแม้แต่เท้าจุดไขปลาทูหรือเส้นยาวแดง
 ๕๕ เพราะ “อริยธัมม ๕” ของพระพุทธเจ้าได้แสดง
 ไว้รวมกันทั้งหมดว่า ร่างกายของมนุษย์นั้นก็คือ “ขันธ
 ๕” นั่นเอง

เรื่อง “ขันขึง ๕” นั้นแบ่งเป็นรูป เวทนา สัญญา
 ตั้งขาร และวิญญาณ ซึ่งถ้าเราจะพิจารณาภายในเวลา
 อันเล็กน้อยแล้ว ก็คงจะได้กลั่นคิดตัวไปบ้างพอสมควร
 แต่ในหนังสือกล่าวเพียงว่า “ขันขึง ๕” ก็คือ “เขตต์บาป”
 และ “แดนบุญ” เอกชนทุกคนจะเป็นนายขาวหรือนายดำ
 จะเป็นมหาเศรษฐีหรือมหาพาล ย่อมเต็มอภากาศในสาย
 ตาของพระพุทธเจ้า เพราะพระองค์ได้ตรัสไว้อย่างยุด-
 ติธรรมเศรษฐีผู้มั่งคั่ง จะขอขนาเงิน ขันทอง ดัก ๓๐๐ ใบก็ได้
 แต่พระพุทธเจ้ากวาดเศรษฐีนั้นมเพียง “ขันขึง ๕” ยากก็แต่
 เพียงกระดาใบเดียว พระพุทธเจ้าทรงแสดงความเพียง “ขันขึง ๕”
 เหมือนกัน จึงเห็นได้ว่า พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติ
 “อริยสัจ ๔” อย่างยุดติธรรม และเต็มอภากาศสำหรับ
 มนุษย์ทั่วโลก โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ สัญชาติ หรือวรรณะ
 ภาษาใดๆ

หรือจะกล่าวลงไปให้ง่ายกว่า ร่างกายของมนุษย์
 เราประกอบด้วยธาตุ ๔ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นนายทหาร
 แก้วหน้าดำ หรือจะเป็นนักบวชใจเย็น หรือจะเป็นคนเจ็บ

ซึ่งกินยาชาคุดาแดง ยาชาคุดาเหลือง หรือชาคุดาธูปทอง
 พระพุทธเจ้าท่านกลัวความเพียง & ชาตเทานัน คือ ชาตคุดิน
 ชาคุดา ชาตไฟ ชาตุดม อาจจะเป็นเพราะว่าร่างกาย
 ของคนเราประกอบด้วยธาตุทั้ง ๕ นั้น เขตคบาปและแดน-
 บุญจึงขยายตามธาตุออกไป เพราะรวมกันแค่เพียงในใจ
 ของมนุษย์แต่ละคน ๆ ไม่อึดใจ จึงประกาศขยายอาณา-
 เขตศีลธรรมมิ แบ่งค่ายแบ่งพวกรวมกันเป็นการใหญ่ข้างละ
 หาด ๆ ด้านคน มีทหารอากาศแทนชาตุดม รวมกันอยู่
 ดม ๆ แด้ง ๆ ในอากาศจนกว่าจะหมดลมหายใจ มีทหาร
 ภาคพื้นดินเวลาดปกติเดินฝั่งผาย เวลารบกันจะนอนราบลง
 กับพื้นดินหรือซุดอยู่โม่งคไต่ดินรวมกันเฉยทีเดียว เท่ากับ
 เกณฑ์เอาแผ่นดินทั้งหมดมารวมกัน ซึ่งปฐมบรมโบราณ
 นั้น เขารวมกันเพียงด้วยก้อนอิฐ ก้อนดิน เท่านั้น มีทหาร
 น้ำ อาศัยน้ำวาพาหนะลอยดำ หรือดำโผล่รวมกันในมหา-
 ดสมุทร เพื่อเป็นขวัญตาของมัจฉาชาติทั้งหลาย ดังคราม
 ได้นำเอาธาตุไฟมารวมกันด้วยเหมือนกัน โดยเฉพาะอย่าง
 ยิ่งถูกระเบิดเพลิง แต่นั่นเป็นแค่เพียงเอาเพลิงภายนอกมา

รบกัณ ยัมมัทธการอกจำพวกหนึ่งสำหรับรบกัณด้วยเพลิง
โชนะนา หรือแฉก ๕ สำหรับจัดการวางเพลิงลงไป
จิตใจให้ร้อนไปทั่วกัน ดังที่เห็นอยู่ในทุกวันนี้แล้ว

ตามทักกล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นคล้าย ๆ ผลิผลของการ
การรบกัณ “พระองค์เจ้าบุญ” และ “พระคุณเจ้า
บาป” ซึ่งรู้ดีถึงขนาดรุนแรง ชาติ & แท้ ๆ ซึ่ง
ธรรมชาติ สร้าง มาเพื่อผลให้เกิด เป็นโลก หรือเป็นจักร
วาลชน มีพระจันทร์ พระอาทิตย์ และฤๅษี & เพื่อ
เปลี่ยนหมุนเวียนให้สัตว์โลกอยู่โดยดีตามระเบียบธรรม-
ชาติ สวรรค์เกรงว่ามนุษย์จะเบื่อฤๅษี ก็ทรงเปลี่ยน
ให้มฤๅษี สวรรค์เกรงว่าถ้ามฤๅษีหายไป ชีวิต
ของมนุษย์จะหมดความสนุก ก็ทรงเปลี่ยนให้กลับมฤๅ
ษีร้อน มนุษย์มันดีดชอบเปลี่ยนแปลง ตรงกับลักษณะ
ที่พระพุทธเจ้าว่า “อนิจจัง” ถ้าให้ฤๅษีแดงจริงยั่งยืนเดีย
ตลอดปี อาจจะไม่เป็นที่สนใจมนุษย์ สวรรค์จึงประทาน
ฤๅษีฝนมาให้ นอกจากนั้นยังประทานเขตต์เย็นเจิบให้ทั่ว
โลก เขตต์ร้อนจันทะเดทราย เขตต์อบอุ่นก็เช่นเมืองไทย

เป็นต้น ใครจะเลือกอยู่ที่ไหนก็ได้ แต่แทนที่จะช่วยกัน
จัดโลกให้เป็นที่อยู่ดีกันดี กลับบร่ำว่าพันกันจนไม่รู้ความ
ดีจะหนีไปอยู่ที่ไหน

มนุษย์ส่วนมากคิดว่า ตัวของตนนั้นเด่นที่จะเที่ยง
เหลือเกินป่านประหนึ่งว่าตนของตนนั้น จะคงทน ยืนนานยิ่ง
กว่าฟ้าดิน ดั้นไปว่าตั้งแต่วันเกิดมาในโลกนั้น ก็ต้องนับ
วันตายควบไปด้วย ความเกิดขึ้นมากมายหรือหว่านเท่าใด
ความตายก็ใกล้ชิดเข้ามาตามลำดับ เพราะเป็นภาวะสม
คฤ์ตามที่มีอยู่ในกฎธรรมชาติ ข้อความเหล่านี้พูดง่าย
ฟังง่าย แต่จะเลือกทางปฏิบัติดำเนินชีวิตนั้นไม่ง่ายนัก
เพราะ “พระองค์เจ้าบุญ” มาตั้งแขนไว้ข้างหนึ่ง และ
“พระคุณเจ้าบาป” ก็มาตั้งแขนไว้อีกข้างหนึ่ง ตัวเจ้า
ของแขนนั้นแหละจะเป็นผู้ตัดสินโดยใช้ “สติ” และ
“ปัญญา” ไตร่ตรองดู แล้วตัดสินใจว่าจะยอมตนไป
เป็นบริวารฝ่ายบาป หรือบริวารฝ่ายบุญ “พระองค์เจ้า
บุญ” และ “พระคุณเจ้าบาป” ทำอะไรเราไม่ได้เลย
ถ้าเราดำใจตั้งใจไปเข้าข้างฝ่ายไหน เราก็นับโบสถ์และ
คนนั้นให้หลุดจากอีกฝ่ายหนึ่งไป แล้วมอบตัวให้อยู่ในอ้อม

แขนของฝ่ายที่ตนชอบ เพราะฉะนั้น ความดำริ่ใจของชีวิต
 ของบุคคล ก็แล้วแต่ว่า มนุษย์ แต่ละคน จะตัดสินใจ ตนเอง
 ร่างกาย ของมนุษย์ เทียบ วัตถุ ชรรณดา แต่มกกรรมอยู่ต้ง
 แต่เกิดมา คือจะต้องเป็นทาสของความหิวโหย ความแก่
 ความตาย แต่ใจนั้นแล้ว ตายไปตามกายด้วยหรือไม่
 จิตต์ใจนั้นเป็นนามธรรม มีอภินหารมากมาย อาหารของใจ
 ก็คือศีลธรรม อันเป็นสิ่งที่ไม่ต้องเที่ยวออกดต่างคชจาก
 ห้างร้านต่าง ๆ ฉะนั้น “เขตต์บาป” และ “แดนบุญ”
 ที่กล่าวมาในบทความนี้ ถ้าผู้ใดแสวงหาศีลธรรมได้ตน
 มาก ๆ เขตต์บาปก็จะหมดไปตามลำดับ แดนบุญก็จะทวี
 ขึ้นตามลำดับเหมือนกัน แต่ถ้าใครเอาศีลธรรมไปแลก
 เปลี่ยนกับเงินหรืออำนาจแดนบาป ก็กลับเพิ่มขึ้น

จบบทความเรื่อง “เขตต์บาปแดนบุญ” แต่เพียง
 เท่านั้น สวัสดี *

คึกคัก

๑ ขามเขว้เห็นโลกลวน แสนสนก
เป็นหนุ่มก้หลงสุข คำเข้า
กลางคนเริ่มเห็นทุกข์ มีกู๋ สุขแฮ
ตกแก้งรู้เคา ว่าลวนอนิจจัง
(พระนิพนธ์ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ)

พิมพ์ที่ ร.ท. เทพไพศาล ถนนบำรุงเมือง ตรงหลักจตุรัส เสาชิงช้า
เทศบาล นายกมล พูลพิพัฒน์ที่ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๓